

ΚΛΑΙΡ ΚΕΝΤΑΛ

Ξέρω πού είσαι

Μυθιστόρημα

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μαρία Φακίνου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Κι όσο γι' αυτό το κλειδάκι, είναι για το δωμάτιο στο τέλος του μακριού διαδρόμου στο ισόγειο. Μπορείς να ανοίξεις τα πάντα, και να πας παντού εκτός από αυτό το δωματιάκι, στο οποίο σου απαγορεύω να μπεις, και σ' το απαγορεύω τόσο αυστηρά, ώστε αν τολημήσεις να ανοίξεις την πόρτα, δεν υπάρχει τίποτε που να μη φοβηθείς από την οργή μου.

«Ο Κυανοπύγωνας», Σαρλ Περό

Περιεχόμενα

1η ΕΒΔΟΜΑΔΑ	
ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΠΟΥ ΥΦΑΙΝΕΙ	13
2η ΕΒΔΟΜΑΔΑ	
Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ	97
3η ΕΒΔΟΜΑΔΑ	
Ο ΑΚΛΟΝΗΤΟΣ ΕΡΑΣΤΗΣ	169
4η ΕΒΔΟΜΑΔΑ	
ΤΟ ΦΙΛΤΡΟ ΤΗΣ ΛΗΘΗΣ	223
5η ΕΒΔΟΜΑΔΑ	
ΟΙ ΦΡΟΥΡΟΙ	297
6η ΕΒΔΟΜΑΔΑ	
ΤΟ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΟ ΚΛΕΙΔΙ	349
7η ΕΒΔΟΜΑΔΑ	
ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ ΣΤΕΓΝΩΤΗΡΙΟΥ	381
ΔΕΚΑΟΧΤΩ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΜΕΤΑ	
Η ΚΟΡΗ ΜΕ ΤΑ ΚΟΜΜΕΝΑ ΧΕΡΙΑ	409
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	435

1η ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΠΟΥ ΥΦΑΙΝΕΙ

Δευτέρα

Δευτέρα 2 Φεβρουαρίου, 7:45 π.μ.

Εσύ είσαι. Και βέβαια εσύ είσαι. Πάντα εσύ είσαι. Κάποιος με προφταίνει στον δρόμο, γυρίζω και βλέπω εσένα. Το ΄ξερα ότι θα ήσουν εσύ, αηλιά και πάλη χάνω την ισορροπία μου πάνω στο παγωμένο χιόνι. Παραπατώ. Υγρές κηλίδες έχουν σχηματιστεί στις μακριές κάλτσες μου πάνω στα γόνατα. Τα γάντια μου είναι μούσκεμα.

Κάθε λογικός άνθρωπος θα καθόταν σπίτι του μια τέτοια παγωμένη μέρα αν ήταν στο χέρι του, όχι όμως εσύ. Εσύ έχεις βγει έξω, βόλτα. Απλώνεις το χέρι σου για να στηριχτώ, ρωτάς αν είμαι καλή, όμως εγώ απομακρύνομαι, χωρίς να σκοντάψω αυτή τη φορά.

Το ξέρω ότι με παρακολουθείς από την ώρα που βγήκα από το σπίτι μου. Δε συγκαταούμαι και σε ρωτώ τι δουλειά έχεις εδώ, παρόλο που ξέρω ότι δε θα μου πεις την αλήθεια.

Τα βλέφαρά σου πεταρίζουν ξανά. Έτσι κάνουν όταν είσαι νευρικός. «Απλώς περπατούσα, Κληρίσα». Δεν έχει σημασία που μένεις σε ένα χωριό οκτώ χιλιόμετρα μακριά. Μισανόγεις τα χείλια. Τα δαγκώνεις, ης και μαντεύεις πως έχουν χάσει το ούτως ή άλλως ηλιγαστό χρώμα τους και προσπαθείς με τη βία να τα κάνεις ροδαλά. «Περίεργη συμπεριφορά είχες την Παρασκευή στη δουλειά, Κληρίσα, έτσι που σηκώθηκες κι έφυγες από τη συζήτηση. Όλοι το είπαν».

Θέλω να βάλω τις φωνές, έτσι όπως ης διαρκώς το όνομά μου. Το δικό σου είναι πλέον αποκρουστικό για μένα. Προσπαθώ να μην το σκέφτομαι, ης και έτσι θα σε κρατήσω με κάποιον τρόπο μακριά από τη ζωή μου. Και πάλι όμως ξεγλιστρά. Εισβάλλει. Ακριβώς όπως εσύ. Ξανά και ξανά.

Μια διαρκής παρουσία. Αυτό είσαι. Με κάθε τρόπο.

Η σιωπή μου δε σε αποθαρρύνει. «Όλο το Σαββατοκύριακο δε σήκωσες το τηλέφωνό σου. Μόνο απάντησες σε ένα μήνυμά μου και αυτό εχθρικά. Τι κάνεις έξω ένα τέτοιο πρωινό, Κληρίσα;»

Βλήπω μόνο βραχυπρόθεσμα. Πρέπει να σε ξεφορτωθώ. Πρέπει να σε σταματήσω και να μη με ακολουθείς στον σταθμό καταλαβαίνοντας πού πηγαίνω. Με το να σε αγνώω δε θα πετύχω αυτό που έχω τώρα ανάγκη· οι συμβουλές στα φυλλάδια δεν πιάνουν στην αληθινή ζωή. Αμφιβάλλω κι αν πιάνει οτιδήποτε με σένα.

«Είμαι άρρωστη». Αυτό είναι ψέμα. «Γι' αυτό έφυγα την Παρασκευή. Έπρεπε στις οκτώ να πάω στον γιατρό».

«Δεν έχω ξαναδεί άλλη γυναίκα που, ακόμα και άρρωστη, να δείχνει τόσο όμορφη».

Στ' αλήθεια αρχίζω να μη νιώθω καλά. «Έχω πυρετό. Έκανα εμετό όλο το βράδυ».

Φέρνεις το χέρι σου στο μάγουλό μου, σαν να θέλεις να ελέγξεις τη θερμοκρασία μου, κι εγώ τραβιέμαι απότομα.

«Θα έρθω μαζί σου». Το χέρι σου είναι ακόμα μετέωρο, υπενθυμίζοντας αμήχανα τη λανθασμένη κίνησή σου. «Δεν κάνει να είσαι μόνη». Το τονίζεις αυτό αφήνοντας το χέρι σου να πέσει βαρύ στο πλάι.

«Δε θέλω να σ' το δώσω». Τα λόγια μου μάλλον δε φανερώνουν την ανησυχία μου.

«Άσε με να σε φροντίσω, Κληρίσα. Η θερμοκρασία έχει πέσει κάτω από το μηδέν –κακώς βγήκες με τέτοιο καιρό και τα μαλλιά

σου είναι βρεγμένα– δεν είναι σωστό». Βγάζεις το τηλέφωνό σου. «Θα καλέσω ένα ταξί να μας πάρει».

Με στρίμωξες πάλι. Το μαύρο σιδερένιο κιγκλίδωμα δε με αφήνει να κάνω άλλο πίσω- δε θέλω να γλιστρήσω και να πέσω στο κενό – ο δρόμος βρίσκεται στο ένα μέτρο από κάτω. Αηλιάζω θέση κάνοντας στο πηλάι, αηλιά και πάλι, δεσπόζεις δίπλα μου. Δείχνεις πελώριος μες στο γκρίζο μπουφάν σου.

Το στρίψωμα του μπλουτζίν σου έχει βραχεί επειδή σέρνεται στο χιόνι – ούτε κι εσύ νοιάζεσαι για τον εαυτό σου. Τα αυτιά και η μύτη σου είναι κόκκινα και τραχιά από το δριμύ κρύο. Το ίδιο και τα δικά μου. Τα καστανά μαλλιά σου είναι ίσια σαν πράσα, αν και μάλλον είναι φρεσκοηλισμένα. Το κλειστό, σουφρωμένο στόμα σου δε χαλαρώνει ποτέ.

Οίκτος με καταλαμβάνει για σένα, όσο κι αν φυλιάγομαι απ' αυτόν και σε αποφεύγω. Κι εσύ δεν πρέπει να καηκοιμάσαι. Το να μιλήσω άσκημα, ακόμα και σ' εσένα, είναι αντίθετο με την ευγένεια που μου έμαθαν οι γονείς μου. Η αγένεια, εξάλλου, δε θα σε κάνει να εξαφανιστείς. Ξέρω πολύ καλά ότι απλώς θα μ' ακολουθήσεις, παριστάνοντας ότι δεν ακούς, κι αυτό δεν το θέλω καθόλου.

Πληκτρολογείς στο κινητό σου.

«Μη. Μην τηλεφωνήσεις». Ο διαπεραστικός τόνος της φωνής μου κάνει τα δάχτυλά σου να σταματήσουν. Επιμένω δίνοντας μια δικαιολογία. «Ο γιατρός δεν είναι μακριά από δω». Γίνομαι πιο συγκεκριμένη. «Δεν μπαίνω μαζί σου σε ταξί».

Πατάς το κόκκινο κουμπί και βάζεις το τηλέφωνο στην τσέπη. «Γράψε μου το σταθερό σου, Κληρίσα. Μάλλον το έχω χάσει».

Ξέρουμε και οι δύο ότι ποτέ δε σου το έδωσα. «Το κατάργησα. Χρησιμοποιώ μόνο το κινητό μου τώρα». Κι άλλα ψέματα. Προσεύχομαι από μέσα μου ευχαριστώντας που δε βρήκες με κάποιο τρόπο να σημειώσεις τον αριθμό μου όταν ήσουν στο

διαμέρισμά μου. Μου κάνει εντύπωση που παρέβληψες μια τέτοια ευκαιρία. Μάλλον θα βρίζεις τον εαυτό σου γι' αυτό. Όμως ήσουν απασχολημένος, τότε.

Σου δείχνω ψηλά τον λόφο. «Δοκίμασε να περπατήσεις κατά μήκος των παρυφών». Εκμεταλλεύομαι την επιθυμία σου να με ευχαριστείς, μια άκαρδη κίνηση, βρίσκομαι όμως σε απόγνωση. «Είναι από τα αγαπημένα μου σημεία, Ρέιφ». Προνγείται μια μεγάλη παύση μέχρι να καταφέρω να ξεστομίσω το όνομά σου, όμως το ήέω και μόνο αυτό παρατηρείς· ούτε που σου περνάει από το μυαλό ότι σου έριξα αυτό το δόλωμα ελπίζοντας να δελεαστείς και να φύγεις.

«Πολύ θα το ήθελα, αν είναι τόσο ιδιαίτερο για σένα, Κληρίσα. Το μόνο που θέλω είναι να σε κάνω ευτυχισμένη, το ξέρεις. Αρκεί να με αφήσεις». Δοκιμάζεις να χαμογελάσεις.

«Αντίο, Ρέιφ». Πιέζω τον εαυτό μου να πει ξανά το όνομά σου, και καθώς το χαμόγελό σου γίνεται πιο έντονο και πιο αληθινό, νιώθω έκπληξη και μια μικρή ενοχή που έπιασε ένα τόσο χοντροκομμένο κόλπο.

Κατεβαίνω προσεκτικά τον λόφο και δεν τολμώ να πιστέψω ότι τη γλίτωσα, κοιτάζω πού και πού πίσω μου τη μεταξύ μας απόσταση να μεγαλώνει. Κάθε φορά, με κοιτάς και σηκώνεις το χέρι, έτσι αναγκάζομαι με μισή καρδιά να σε χαιρετώ.

Από δω και στο εξής, θα παίρνω ταξί για να πηγαίνω στον σταθμό τα πρωινά και θα ελέγχω από τα παράθυρα ότι δε με ακολουθείς. Την επόμενη φορά που θα βρεθώ απέναντί σου, θα σκεφτώ μακροπρόθεσμα και θα υπακούσω τα φυλλιάδια. Δεν πρόκειται να σου μιλήσω ούτε να σου πω για ποηλοστή φορά –αποφασιστικά– να με αφήσεις ήσυχη. Ακόμα και η μητέρα μου θα πίστευε ότι σε τέτοιες περιστάσεις δικαιολογούνται οι κακοί τρόποι. Όχι πως θα ήθελα να ανησυχήσω τους γονείς μου μιλώντας τους για σένα.

Τα δόντια μου χτυπούν καθώς στέκομαι στην αποβάθρα, φοβάμαι ότι θα εμφανιστείς μπροστά μου καθώς ακούω να ανακοινώνονται ακυρώσεις και καθυστερήσεις εξαιτίας των ακραίων καιρικών συνθηκών.

Ακουμπώ στον τοίχο και γράφω όσο πιο γρήγορα μπορώ στο καινούριο μου σημειωματάριο. Είναι η πρώτη μου καταγραφή. Το σημειωματάριο είναι μικρό για να το κουβαλήω πάντα μαζί μου, όπως συμβουλεύουν τα φυηλάδια. Οι σελίδες έχουν γραμμές και είναι δεμένες με σπιράλι. Το εξώφυλλο έχει μαύρη ματ επιφάνεια. Στις γραμμές βοήθειας μου έχουν πει ότι χρειάζομαι ένα πλήρες ιστορικό. Λένε ότι δεν πρέπει να παραλείψω τίποτε και να προσπαθώ να γράφω έπειτα από κάθε περιστατικό, όσο ασήμαντο κι αν είναι. Όμως τα δικά σου περιστατικά δεν είναι ποτέ ασήμαντα.

Τρέμω ολόκληρη από το κρύο και έχω μετανιώσει που δε στέγνωσα τα μαλλιά μου. Έφυγα βιαστική από το σπίτι για να μην καθυστερήσω επειδή είχα αργήσει να κοιμηθώ γιατί έβλεπα επιφύλακτες – μ' εσένα, πάντα μ' εσένα. Διαφορετικά θα είχα προλάβει να τα στεγνώσω, αν και δε θα μπορούσα να το έχω προβλέψει τόσο τέλεια όσο προβλέπω εσένα. Τα μαλλιά μου είναι σαν μια βέργα από πάγο μέσα από την οποία περνά το κρύο στο δέρμα μου και τρυπώνει στις φλέβες, ένα ξόρκι που κάνει τη σάρκα να πετρώνει παγωμένη.

Θα έπρεπε να υφίσταται ένας κόσμος όπου αυτός δεν υπήρχε, και σκέφτηκε ότι μάλλον τελικά είχε μόλις εισέλθει σε αυτόν. Προσωπογραφίες δικαστών με βλοσυρό βλέμμα κρέμονταν στον τοίχο απέναντι από τη μαρμάρινη σκάλα. Καθώς ανέβαινε στον πρώτο όροφο, η Κλαρίσα ένιωθε λες και την παρακολου-

θούσαν· όμως δεν έπαυε να ελπίζει ότι αυτό θα μπορούσε να είναι ένα μέρος που δεν την κατασκοπεύει κανείς, ένα μέρος όπου ήταν προστατευμένα απ' αυτόν.

Άφησε τον δικαστικό κλητήρα να ελέγξει το διαβατήριό της και τα ροζ χαρτιά της κλήτευσης και μετά κάθισε σε μια γαλάζια πολυθρόνα. Η αίθουσα ήταν ζεστή. Τα δάχτυλα των ποδιών της ξεπάγωσαν. Τα μαλλιά της στέγνωσαν. Το μέρος φάνταζε μαγικό, μακριά από το βλέμμα του. Μόνο στους ενόρκους επιτρεπόταν η είσοδος, κι αυτοί έπρεπε να πατήσουν έναν κωδικό σε ένα πληκτρολόγιο προτού μάλιστα περάσουν την πόρτα.

Αναπήδησε ακούγοντας το μικρόφωνο του δικαστικού κλητήρα να κροταλίζει. «Παρακαλούνται οι παρακάτω να προσέλθουν και να σταθούν στην έδρα, για μια δίκη διάρκειας δύο εβδομάδων που πρόκειται να ξεκινήσει στο Δικαστήριο 6».

Δύο ολόκληρες εβδομάδες στο ασφαλές καταφύγιο μιας δικαστικής αίθουσας. Δύο ολόκληρες εβδομάδες μακριά από τη δουλειά και μακριά από αυτόν. Η καρδιά της χτυπούσε γρήγορα ελπίζοντας ότι θα ακούσει το όνομά της. Βούλιαξε απογοητευμένη στην καρέκλα της όταν αυτό δεν ακούστηκε.

Στο μεσημεριανό διάλειμμα, πίεσε τον εαυτό της να εγκαταλείψει το ιερό του δικαστικού μεγάρου· ήξερε ότι χρειαζόταν καθαρό αέρα. Στάθηκε διστακτική έξω από τις περιστρεφόμενες πόρτες, και περιεργάστηκε πάνω κάτω τον δρόμο. Ανησυχούσε μήπως αυτός κρυβόταν ανάμεσα σε δύο αστυνομικές κλού-

βες που ήταν σταθμευμένες λίγα μέτρα πιο πάνω στον δρόμο. Πέρασε βιαστικά από δίπλα τους κρατώντας την ανάσα της. Όταν είδε ότι αυτός δε βρισκόταν κουλουριασμένος δίπλα από τον προφυλακτήρα, ανάσανε ανακουφισμένη.

Περιφέρθηκε στην υπαίθρια αγορά, παρατηρώντας τους εργαζόμενους της περιοχής να αγοράζουν έτοιμες ακατέργαστες τροφές ή έθνικ φαγητά από πάγκους, είδε φευγαλέα δικηγόρους να κάθονται γύρω από ένα μεγάλο τραπέζι σε ένα ακριβό ιταλικό εστιατόριο.

Κοιτάζοντας πάνω από τον ώμο της, χάθηκε μες στην οικεία παρηγοριά ενός μαγαζιού με είδη ραπτικής. Όπως πάντα, το ενδιαφέρον της τράβηξαν τα παιδικά υφάσματα. Γοργόνες έπλεαν αφηρημένες ενώ πίσω τους κολυμπούσαν, μαγεμένα, μικρά κορίτσια· φαντάστηκε ένα παιδικό φορεματάκι με εναλλάξ δαμασκηνιές και φούξια θάλασσες στις πιέτες του.

Ο Χένρυ θα το σιχαινόταν. Γλυκανάλατο, θα έλεγε. Χαζορομαντικό, θα έλεγε. Υπερβολικά χαριτωμένο, θα έλεγε. Τετριμμένο, θα έλεγε. Τα μονόχρωμα είναι καλύτερα, θα έλεγε. Ίσως τελικά να τους είχε βγει σε καλό που χώρισαν επειδή δεν κατάφεραν να κάνουν ένα παιδί.

Κατευθύνθηκε αποφασιστικά στην προθήκη με τις κλωστές κι έπειτα έψαξε στην τσάντα της για το σκούρο πράσινο καπιτονέ δείγμα με τα βυσσινί άνθη. Το βρήκε, διάλεξε το χρώμα που ταίριαζε καλύτερα για το φόντο, και πήγε στο ταμείο με δύο κουβαρίστρες.

«Τι θα ράψετε;» τη ρώτησε το κορίτσι.

Η Κλαρίσα είδε βλέφαρα να τρεμοπαίζουν κάτω από αχνές καφετιές βλεφαρίδες, ένα βλέμμα απ' το οποίο δεν μπορούσε να ξεφύγει, χείλη που έσταζαν σάλια: αναλαμπές από ένα βράδυ με τον Ρείφ στο κρεβάτι της.

Θα τον ξόρκιζε. «Ένα καινούριο πάπλωμα» είπε.

Θα άφηνε υπέροχη αίσθηση πάνω στο δέρμα της. Και μια παράξενη σπίθα περιέργειας για το ποιος μπορεί μια μέρα να κοιμόταν μαζί της κάτω από τα βυσσινά ανθάκια τής προκάλεσε έκπληξη.

Δευτέρα 2 Φεβρουαρίου, 2:15 μ.μ.

Προσπαθώ να ενώσω τα κομμάτια. Προσπαθώ να γεμίσω τα κενά. Προσπαθώ να θυμηθώ ό,τι έκανες πριν από σήμερα το πρωί, όταν άρχισα να καταγράφω τα πάντα. Δε θέλω να παραλείψω το παραμικρό ενδεικτικό στοιχείο – δεν έχω το περιθώριο. Όμως αυτό με αναγκάζει να τα ξαναζήσω. Σε κρατά εδώ μαζί μου, εκεί ακριβώς όπου δε θέλω να βρίσκεσαι.

Δευτέρα 10 Νοεμβρίου, 8:00 μ.μ.

(Πριν από τρεις μήνες)

Είναι το βράδυ που κάνω το τεράστιο λάθος να κοιμηθώ μαζί σου και βρίσκομαι στο βιβλιοπωλείο. Το μαγαζί είναι ανοιχτό μόνο για τους καλεσμένους σου, για να γιορτάσετε την έκδοση του νέου βιβλίου σου σχετικά με τα παραμύθια. Μόνο ένα ζευγάρι συναδέλφων σου από το Τμήμα Αγγλικής Φιλολογίας έχει εμφανιστεί. Η παρουσία μου τους ενθαρρύνει και ψιθυρίζουν στάζοντας φαρμάκι για τον Χένρυ. Παριστάνω την αδιάφορη διαλέγοντας βιβλία τα οποία δήθεν με ενδιαφέρουν πολύ, πα-

ρόλο που οι λέξεις μπερδεύονται μεταξύ τους και μοιάζουν με μια άγνωστη γλώσσα.

Ακόμα δεν είμαι σίγουρη γιατί έχω έρθει ή τι με πιάνει και αναμειγνύω το κόκκινο με το λευκό κρασί που μου δίνεις επιτακτικά να πιω. Μάλλον η μοναξιά και η απώλεια: ο Χένρυ έχει μόλις φύγει από το Μπαθ για να αναλάβει τη θέση καθηγητή στο Κέιμπριτζ, την οποία σχεδίαζε όλη του τη ζωή να αποκτήσει. Η συμπόγια παίζει επίσης κάποιο ρόλο· μου έστειλες τρεις προσκλήσεις.

Δεν μπορώ να φύγω μέχρι να διαβάσεις. Τελικά κάθομαι στην πίσω σειρά και σε ακούω να παραθέτεις ένα απόσπασμα από το κεφάλαιο «Η δοκιμασία της αθηθικής νύφης». Όταν ολοκληρώνεις, μια χούφτα συνάδελφοι σου κάνουν ευγενικές ερωτήσεις. Δεν είμαι πανεπιστημιακός· δε λέω τίποτε. Μόλις τελειώνουν τα χλιαρά χειροκροτήματα, κατευθύνομαι προς την πόρτα για να ξεφύγω, μόνο που με σταματάς και παρακαλάς να μη φύγω ακόμα. Μπαίνω στα κλειδιά στο τμήμα ζωγραφικής και κάθομαι πάνω στη ρυπαρή μπεζ·μοκέτα με μια έκδοση του Μουνκ. Γυρίζω στο Φιλί, στην αρχική εκδοχή όπου οι εραστές είναι γυμνοί.

Η σκιά σου που πέφτει πάνω στη σελίδα με αιφνιδιάζει ολοφάνερα καθώς σπας την έρημη σιωπή του πρώτου ορόφου λέγοντας «Αν δε σε είχα βρει, μπορεί να σε κλείδωναν εδώ μέσα όλο το βράδυ». Στέκεσαι όρθιος από πάνω μου και με περιεργάζεσαι από εκεί ψηλά χαμογελώντας.

Κλείνω γρήγορα το βιβλίο του Μουνκ και το αφήνω στο πλάι. «Δε νομίζω ότι θα ήταν τόσο φρικτό να κοιμηθώ με τους καλλιτέχνες». Κουνάω στο χέρι μου το βαρύ βιβλίο σου σαν ηθοποιός που χρησιμοποιεί υπερβολικά ένα σκηνικό αντικείμενο. Κάνει τον καρπό μου να πονάει. «Είναι καταπληκτικό. Πολύ ευγενικό από μέρους σου να μου χαρίσεις ένα αντίτυπο. Και διαβάζεις έξοχα. Μου άρεσε πολύ το απόσπασμα που διάλεξες».

«Εμένα μου άρεσε ο πίνακας που διάλεξες, Κληρίσα». Αφήνεις κάτω τον παραγεμισμένο χαρτοφύλακα που κουβαλάς στο ένα χέρι και τα δύο ποτήρια κρασιού που ισορροπούν στο άλλο.

Βάζω τα γέλια. «Πτώμα κουβαλάς εκεί μέσα;»

Ρίχνεις μια βιαστική ματιά στην κλειδαριά του χαρτοφύλακα, σαν να θέλεις να ελέγξεις ότι είναι καλά κλεισμένη, και τότε σκέφτομαι ότι έχεις μυστικά που δε θέλεις να φανερωθούν. Όμως έχεις βάλει κι εσύ τα γέλια. «Μόνο βιβλία και χαρτιά». Απλώνεις το χέρι. «Βγες από την κρυψώνα σου. Άφησέ με να σε πάω σπίτι. Έχει νυχτώσει και είναι σκοτεινά για να είσαι έξω μόνη».

Σου δίνω το χέρι μου και με βοηθάς να σηκωθώ. Εξακολουθείς να το κρατάς. Το τραβώ απαλά. «Θα είμαι μια χαρά. Δεν έχεις να πας σε ένα δείπνο, κύριε καθηγητά;»

«Δεν είμαι καθηγητής». Το βλέφαρό σου τρεμοπαίζει. Πεταρίζει αρκετές φορές, γρήγορα, διαδοχικά, λες και μέσα του κρύβεται ένα μικρό έντομο. «Ο Χένρυ κατέλαβε αυτήν τη θέση, τη χρονιά που έκανα αίτηση. Δεν είχα πολλές πιθανότητες απέναντι σ' έναν βραβευμένο ποιητή. Δεν του κακόπεσε που έγινε επικεφαλής τμήματος».

Ο Χένρυ άξιζε και με το παραπάνω τη θέση του καθηγητή, αλλα φυσικά δεν το ήλω. Αυτό που ήλω είναι «Λυπάμαι». Έπειτα από μερικά αμήχανα δευτερόλεπτα σιωπής, ήλω «Πρέπει να πάω σπίτι». Δείχνεις τόσο συντετριμμένος που θέλω να σε παρηγορήσω. «Είναι πραγματικά ενδιαφέρον βιβλίο, Ρέιφ». Προσπαθώ να αμβλύνω την επικείμενη έξοδό μου. «Θα πρέπει να είσαι περήφανος».

Βγάζεις το κρασί και μου προσφέρεις ένα ποτήρι. «Μια πρόποση, Κληρίσα. Προτού φύγεις».

«Στο εξάσιο βιβλίο σου». Τσουγκρίζω το λευκό μου στο κόκκινό σου και πίνω μια γουλιά. Δείχνεις τόσο ευχαριστημένος από αυτό το ασήμαντο πράγμα· με συγκινεί και με θλίβει. Θα

ξαναφέρω στη μνήμη μου αυτή τη στιγμή πολλές φορές τους επόμενους μήνες, όσο κι αν θέλω να την αποδιώξω.

«Πες το όλο». Κατεβάζεις μονορούφι το δικό σου, σαν να θέλεις να μου δείξεις πώς να το κάνω.

Και ακολουθώ το παράδειγμά σου, παρόλο που η γεύση του θυμίζει αλμυρό και γλυκό φάρμακο. Όμως δε θέλω να επισκιάσω τον ήδη μουντό εορτασμό σου.

«As φύγουμε μαζί, Κληρίσα. Προτιμώ να περπατήσουμε παρέα παρά να πάω σε κάποιο αποπνικτικό δείπνο».

Ένα λεπτό μετά βρισκόμαστε στον δροσερό αέρα που επικρατεί στα τέλη του φθινοπώρου. Ακόμα και ζαλισμένη από το κρασί διστάζω γι' αυτό που πρόκειται να πω. «Σκέφτεσαι ποτέ την πρώτη γυναίκα του Κυανοπώγωνα; Δε γίνεται ιδιαίτερη αναφορά σε αυτή, όμως πρέπει να είναι μία από τις νεκρές που κρέμονταν στο απαγορευμένο δωμάτιο».

Χαμογελάς με επιείκεια, ης και είμαι φοιτήτριά σου. Είσαι ντυμένος σαν Αμερικανός καθηγητής ιδιωτικού σχολείου – δεν το συνηθίζεις αυτό το στιλ. Μάλλινο σακάκι, ανοιχτό καφέ κοτλέ παντελόνι, ένα γαλιανόλευκο πουκάμισο με λεπτές ρίγες, ένα σκούρο μπλε γιλέκο. «Για εξήγησε». Εκστομίζεις τις λέξεις επιτακτικά, όπως μάλλον μιλάς στα σεμινάρια αγγλικής λογοτεχνίας.

«Να, αν υπήρχε εξαρχής ένα μυστικό δωμάτιο, στο οποίο αυτός έδωσε εντολή στην πρώτη κυρία Κυανοπώγωνα να μην μπει, σημαίνει ότι δεν είχε ακόμα δολοφονήσει άλλες γυναίκες εκεί μέσα. Δε θα είχε υπάρξει αυτός ο χείμαρρος αίματος με στον οποίο της έπεσε το κλειδί, ούτε θα την πρόδιδε ο λεκές πάνω σ' αυτό. Άρα ποιο λόγο νόμιζε ότι είχε την πρώτη φορά για να σκοτώσει; Αυτό πάντα με μπέρδευε».

«Ίσως να μην επινόησε το δωμάτιο μέχρι τη δεύτερη σύζυγο. Ίσως η πρώτη σύζυγος να έκανε κάτι ακόμα πιο ασυγχώρητο απ'»

το να μπει στο δωμάτιο. Τη χειρότερη μορφή ανυπακοής: ίσως να μην ήταν πιστή, όπως η πρώτη σύζυγος στο *Χίλιες και μία νύχτες*, και γι' αυτό να τη σκότωσε. Έπειτα χρειαζόταν, στη συνέχεια, να περάσει την καθημέρα από δοκιμασίες, για να δει αν άξιζε. Μόνο που ήταν όλες ανάξιες». Όλα αυτά τα ης ανάληφρα, αστειευόμενος.

Θα έπρεπε να το είχα καταλάβει τότε ότι δεν αστειευόσουν. Δεν είσαι ποτέ ανάληφρος. Αν δεν είχα δεχτεί το τρίτο ποτήρι κρασί, ίσως να το είχα καταλάβει και να είχα αποτρέψει ό,τι ακολούθησε.

«Είναι σαν να πιστεύεις ότι της άξιζε».

«Φυσικά και όχι». Μιλάς πολύ βιαστικά, πολύ επίμονα, σημαδι ότι ης ψέματα. «Φυσικά και δεν το πιστεύω».

«Όμως χρησιμοποίησες τη λέξη ανυπακοή». Είναι ιδέα μου ότι αρχίζω να παραπατάω; «Είναι τρομακτική λέξη. Και ποτέ δεν ήταν δίκαιη υπόσχεση. Δεν μπορείς να ζητάς από κάποια να μην μπει ποτέ σε ένα δωμάτιο που ανήκει στο ίδιο της το σπίτι».

«Οι άντρες έχουν ανάγκη από μυστικά μέρη, Κληρίσα».

«Αλήθεια;» Έχουμε φτάσει στο αββαείο του Μπαθ. Η δυτική πρόσοψη του κτιρίου είναι φωτισμένη, όμως το βλέμμα μου αδυνατεί να εστιάσει πάνω στους αγαπημένους μου έκπτωτους αγγέλους, οι οποίοι είναι σκαλισμένοι ανάποδα στη Σκάλα του Ιακώβ. Ο ίλιγγος που αρχίζω να νιώθω πρέπει να μοιάζει με τον δικό τους, έτσι όπως ο κόσμος είναι στημένος όρθιος.

Με πιάνεις από το μπράτσο. «Κληρίσα;» Κουνάς το χέρι σου μπροστά στα μάτια μου χαμογελώντας. «Ήπινα, κοιμάσαι όρθια».

Αυτό με βοηθά να θυμηθώ την άποψη που προσπαθώ να αποδείξω, παρόλο που πρέπει να συγκεντρωθώ πάρα πολύ για να σχηματίσω προτάσεις. «Πρέπει να υπήρχαν πραγματικά τρομερά μυστικά σε αυτό το δωμάτιο. Ήταν ένα μέρος για τις φαντασιώσεις του, εκεί όπου τις πραγματοποιούσε».

Προσπερνάμε τα ρωμαϊκά λουτρά. Φαντάζομαι τα αγάλματα των αυτοκρατόρων, των κυβερνητών και των στρατιωτικών ηγετών να με κοιτάζουν σκυθρωποί από το ψηλό πεζούλι τους, σαν να θέλουν να πέσω να πνιγώ στη μεγάλη πράσινη λίμνη από κάτω τους. Το στόμα μου έχει γεύση από θειάφι, όπως τα ιαματικά νερά από την πηγή της κεντρικής αίθουσας.

«Ξεπερνάς κάθε κριτικό λογοτεχνίας στον *Κυανοπώγωνα*, Κληρίσα. Εσύ έπρεπε να είσαι η καθηγήτρια. Θα έπρεπε να είχες οηοκλήρωσει αυτό το διδακτορικό».

Κουνώ το κεφάλι μου για να το αρνηθώ. Όμως, ακόμα κι όταν σταματά αυτή η κίνηση, ο κόσμος εξακολουθεί να κυματίζει απ' άκρη σ' άκρη. Δεν έχω πει σχεδόν σε κανέναν για το διδακτορικό που παράτησα στη μέση. Αναρωτιέμαι αμυδρά πώς το γνωρίζεις, αηλιά σταματώ απότομα, ένα δαχτυλίδι στη βιτρίνα ενός καταστήματος έχει τραβήξει την προσοχή μου. Είναι από λευκό-χρυσο και ήλμπει από τα διαμάντια. Είναι το δαχτυλίδι με το οποίο ονειρευόμουν ότι θα μου έκανε έκκληση κάποια μέρα ο Χένρυ, αηλιά ποτέ δε συνέβη. Μεσ στα πετράδια λαμπυρίζουν φώτα που κινούνται σαν λαμπερός ήλιος σε γαλάζια θάλασσα. Λευκά και χρυσά φωτάκια στεφανώνουν το πλαίσιο του παραθύρου και με ζαλίζουν.

Με τραβάς από το τζάμι και ανοιγοκλείνω τα μάτια ήες και με έχεις ξυπνήσει απότομα. Μέχρι να περάσουμε τα κλειστά καταστήματα που στεγάζονται στα χρυσαφένια γεωργιανά κτίρια, τα βήματά μου είναι πλέον ασταθή. Με έχεις αγκαλιάσει γύρω από τη μέση και με καθοδηγείς.

Ούτε που θυμάμαι να μπαίνουμε στο μετρό, όμως ήδη ανεβαίνουμε τον απότομο λόφο και μου έχει κοπεί η ανάσα. Με κρατάς αγκαλιά κοντά σου, με σπρώχνεις ή με τραβάς, σχεδόν με κουβαλάς. Αναλαμπές από τα διαμάντια και τα φωτάκια περνούν από το μυαλό μου, μικρές κουκίδες μπροστά στα μάτια μου.

Πώς γίνεται να βρισκόμαστε ήδη στην πόρτα του παλιού σπιτιού όπου μένω στον πάνω όροφο;

Το σώμα μου ηικνίζεται απαλά, σαν αστεία πάνινη κούκλα. Το αίμα κυλά ορμητικό μες στο κεφάλι μου. Με βοηθάς να βρω τα κλειδιά μου, με βοηθάς να ανέβω τις σκάλες μέχρι τον δεύτερο όροφο, με βοηθάς να βάλω δύο ακόμα κλειδιά στις κλειδαριές της εξώπορτάς μου. Στέκομαι εκεί, ζαλισμένη, χωρίς να ξέρω τι να κάνω μετά.

«Δε θα με καλέσεις για έναν καφέ;»

Η χειριστική σου έκκληση προς την ευγένειά μου πιάνει. Σκέφτομαι τη Χιονάτη με αυτό το ανόητο βλήμμα να ανοίγει την πόρτα στην κακιά βασίλισσα και στην ουσία να αρπάζει το δηλητηριασμένο μήλο από τα χέρια της. Σκέφτομαι τον Τζόνναθαν Χάρκερ να διασχίζει το κατώφλι του Δράκουλα αυθόρμητα και εκούσια. Σκέφτομαι ξανά τον Κυανοπώγωνα και το αιματοβαμμένο δωμάτιό του. Άραγε κουβάλησε στην αγκαλιά του κάτω από το κατώφλι του κάστρου την κάθε νέα νύφη του αφού είχαν αυτές πέσει πρόθυμες στην αγκαλιά του; Μετά από αυτό ακολουθούσε το δωμάτιο των βασανιστηρίων που καμιά δε φανταζόταν.

Προσπαθώ να χαμογελάσω, όμως το πρόσωπό μου σαν να μην υπακούει στις κινήσεις που θα έπρεπε να κάνει. «Φυσικά. Φυσικά και θα σε καλέσω. Πρέπει να έρθεις μέσα για έναν καφέ και να ζεσταθείς καθώς θα φωνάζω ένα ταξί. Ήταν πολύ γρήγορο από τη μεριά σου να με φέρεις στο σπίτι αυτήν την ιδιαίτερη για σένα βραδιά». Φλυαρώ. Το ξέρω ότι φλυαρώ.

Στέκομαι μπροστά από τον νεροχύτη, αφήνω το νερό να τρέξει μες στον βραστήρα. «Συγγνώμη». Τα λόγια μου ηχούν ασαφή, σαν να μιλούν μια γλώσσα που δε γνωρίζω. «Νιώθω περίεργα το κεφάλι μου».

Καταβάλλω προσπάθεια για να σταθώ όρθια. Νιώθω σαν

σβούρα που γυρίζει. Ή μήπως περιστρέφεται το δωμάτιο; Το σώμα μου είναι σαν φτιαγμένο από υγρό. Γλιστρώ απαλά στο πάτωμα, τα πόδια μου διπλώνουν επιδέξια και ελκυστικά, ώσπου βρίσκομαι καθισμένη στα πηλακάκια της κουζίνας μου. Κρατώ ακόμα τον βραστήρα στα χέρια, από το στόμιο χύνεται νερό. «Πόσο διψάω». Παρόλο που το νερό καταβρέχει το φόρεμά μου, αδυνατώ να σκεφτώ πώς θα καταφέρω να το πιω.

Βρίσκεις ένα ποτήρι και το γεμίζεις. Γονατίζεις δίπλα μου και μου δίνεις να πιω νερό σαν να είμαι παιδί που πίνει από κύπελλο. Σκουπίζεις μια στάλα από το πιγούνι μου με τον δείκτη σου και μετά το ακουμπάς στα χείλια σου. Τα χέρια μου κρατούν ακόμα σφιχτά τον βραστήρα.

Σηκώνεσαι ξανά για να αφήσεις το ποτήρι και να κλείσεις τη βρύση. Σκύβεις από πάνω μου για να πάρεις τον βραστήρα. «Με πληγώνει να σκέφτομαι ότι δε με εμπιστεύεσαι». Νιώθω την ανάσα σου στα μαλλιά μου καθώς μιλάς.

Με τραβάς για να σηκωθώ όρθια, πέφτω πάνω σου με όλο μου το βάρος. Τα πόδια μου ίσα που κινούνται καθώς με μεταφέρεις στο υπνοδωμάτιο. Με βάζεις στην άκρη του κρεβατιού και κάθεσαι μπροστά μου γονατιστός, με γέρνεις πάνω σου για να μην πέσω. Δεν μπορώ να κρατήσω ίσια την πλάτη μου. Κλαίω.

«Μη» ψιθυρίζεις, χαϊδεύεις τα μαλλιά μου, μουρμουρίζεις πόσο απαλή είναι, φιλάς τα δάκρυα που τρέχουν στο πρόσωπό μου. «Άσε με να σε βάλω για ύπνο. Ξέρω ακριβώς τι να κάνω με σένα».

«Χένρυ» προσπαθώ να πω. Φαντάζει τόσο δύσκολο να μιλήσω, ης και έχω ξεχάσει τον τρόπο.

«Μην τον σκέφτεσαι αυτόν». Ακούγεσαι θυμωμένος. Με κοιτάς βαθιά στα μάτια, ώστε αναγκάζομαι να τα κλείσω. «Η ζωγραφιά του Μουνκ, ξέρω ότι σκεφτόσουν εμάς, φανταζόσουν να είμαστε μαζί. Το ίδιο φανταζόμασταν».

Έχω αφεθεί τελείως. Νιώθω σαν να είμαι φτιαγμένη από κύματα. Γλιστρώ προς τα πίσω. Το μόνο που θέλω είναι να ξαπλώσω. Κάτι κυλά ορμητικά στο κεφάλι μου, σαν τη θάλασσα. Κάτι σφυροκοπά στο κεφάλι μου, σαν ταμπούρη· η καρδιά μου, που ηχεί πιο δυνατά.

Τα χέρια σου είναι στη μέση μου, στην κοιλιιά μου, στους γοφούς μου, χαμηλά στην πλάτη μου, κινούνται πάνω μου καθώς λύνεις τη ζώνη του φορέματός μου.

Ήθελα μόνο ο Χένρυ να αγγίξει αυτό το φόρεμα. Το έφτιαξα για το δείπνο γενεθλίων που είχα μαζί του πριν επτά μήνες. Παρόλο που και οι δύο ξέραμε ότι είχαν όλα τελειώσει, δεν ήθελε να με αφήσει μόνη τη μέρα που γινόμουν τριάντα οκτώ. Το τελευταίο μας βράδυ μαζί. Ένα αποχαιρετιστήριο δείπνο, με αποχαιρετιστήριο σεξ. Αυτό το φόρεμα δεν προοριζόταν ποτέ για σένα.

Προσπαθώ να σε σπρώξω μακριά, αηλιά κι ένα παιδάκι θα τα κατάφερνε καλύτερα. Τραβάς το υπόλοιπο φόρεμα να ανοίξει και το κατεβάζεις από τους ώμους μου. Και τότε το δωμάτιο αναποδογυρίζει και ό,τι ακολουθεί είναι σκοτεινό. Κομματιασμένες εικόνες από έναν εφιάλητη που δε θέλω να θυμάμαι.

Ήταν τόσο απορροφημένη γράφοντας, που ο τραχύς ήχος από το μικρόφωνο του δικαστικού κλητήρα έκανε το στυλό να πέσει αιφνιδιασμένο από τα δάχτυλά της στην αίθουσα όπου καθόταν. «Παρακαλούνται οι παρακάτω να προσέλθουν και να σταθούν στην έδρα για τη δίκη που πρόκειται να ξεκινήσει στο Δικαστήριο 12». Το όνομά της ήταν το πρώτο που φώναξε και ένιωσε σαν να τη διαπερνά ηλεκτρικό ρεύμα. Έχωσε το σημειωματάριο στην τσάντα της

σαν να ήταν ενοχοποιητικό στοιχείο με το οποίο δεν ήθελε να τη δουν.

Δύο λεπτά αργότερα ακολουθούσε βιαστικά μαζί με τους άλλους τον κλητήρα. Μια βαριά πόρτα άνοιξε διάπλατα και βρέθηκαν μες στα κρυμμένα βάθη του κτιρίου, ανέβηκαν στριφογυριστές τσιμεντένιες σκάλες που τις χτυπούσε ο αέρας, διέσχισαν αθόρυβα μια κατάφωτη μικρή αίθουσα αναμονής, έπειτα συνάντησαν μια άλλη πόρτα. Ανοιγόκλεισε μερικές φορές τα μάτια της καθώς συνειδητοποίησε ότι βρίσκονταν μέσα στη δικαστική αίθουσα. Φώναξαν ξανά το όνομά της και πήγε να καθίσει στην πίσω σειρά.

Ο Χένρυ θα είχε αρνηθεί τη Βίβλο, όμως η Κλαρίσα την πήρε από τον κλητήρα χωρίς δεύτερη σκέψη. Εννοούσε κάθε λέξη του όρκου, αν και η φωνή της ήταν αδύναμη.

Δίπλα της καθόταν μια χαριτωμένα εύσωμη γυναίκα με μελαχρινά μαλλιά κι ένα κολίε με γράμματα από λευκόχρυσο που σχημάτιζαν το όνομά της: Άννι. Σαν να κοιτούσε μέσα από ομίχλη, η Κλαρίσα κοίταξε δεξιά της, λίγα μέτρα πιο πέρα, όπου κάθονται πέντε κατηγορούμενοι έχοντας αριστερά και δεξιά τους αστυνομικούς. Η Άννι παρατηρούσε τους άντρες με φανερό ενδιαφέρον, σαν να τους προκαλούσε να την προσέξουν.

Ο δικαστής απευθύνθηκε στους ενόρκους. «Η δίκη θα κρατήσει επτά εβδομάδες».

Επτά εβδομάδες. Ποτέ δε φαντάστηκε ότι θα στεκόταν τόσο τυχερή.

«Αν υπάρχουν επιτακτικοί λόγοι οι οποίοι δε σας επιτρέπουν να υπηρετήσετε το σώμα των ενόρκων,

παρακαλώ ενημερώστε γραπτώς τον κλητήρα προτού αναχωρήσετε. Αύριο ο συνήγορος πολιτικής αγωγής θα κάνει τις εισαγωγικές παρατηρήσεις του».

Έφαξε ψηλαφίζοντας για την τσάντα της, ίσιωσε τη φούστα της καθώς σηκωνόταν για να βεβαιωθεί ότι δεν είχε ανέβει, και προχώρησε αργά πίσω από τους υπόλοιπους. Περνώντας από το εδώλιο είδε ότι, αν αυτή και ο πιο κοντινός κατηγορούμενος άπλωναν το χέρι τους, θα μπορούσε σχεδόν να αγγίξει ο ένας τον άλλον.

Έβγαλε αργά τα γάντια της μπαίνοντας στο τρένο, βρήκε το τελευταίο άδειο κάθισμα και άνοιξε το κινητό της. Ένα κύμα αηδίας την κατέκλυσε. Τέσσερα μηνύματα. Το ένα από τη μητέρα της. Τα υπόλοιπα από τον Ρέιφ. Και πάλι, το να σταματήσει στα τρία, ήταν λίγα γι' αυτόν.

Δε χαμογέλασε, όπως θα έκανε κανονικά, διαβάζοντας αυτό της μητέρας της – Ο καφές δε θεωρείται πρωινό. Τίποτε δε θα μπορούσε να την εξοικειώσει με τη δική του μικρή αλληλουχία, όσο ακίνδυνη και αν μπορεί να φαίνονταν σε κάποιον άλλον.

Ελπίζω να κοιμάσαι. Ελπίζω να με ονειρεύεσαι.

Να ακούς τον τηλεφωνητή σου. Θα τηλεφωνήσω αργότερα.

Θα χρειαστείς χυμό, φρούτα και τρόφιμα με βιταμίνες. Θα έρθω στο σπίτι σου.

Ήθελε έναν φίλο για να στραφεί, να του δείξει τα μηνύματα· ήθελε έναν φίλο να της πει τι να κάνει. Είχε φίλους παλιά, προτού ο Χένρυ και οι θεραπείες γονιμότητας καταλάβουν τη ζωή της· προτού επιτρέ-

φει σε έναν παντρεμένο να εγκαταλείψει για χάρη της τη γυναίκα του· προτού άλλες γυναίκες πάφουν να την εμπιστευονται· προτού ανακαλύψει πόσο δύσκολο ήταν να κοιτάζει τα επικριτικά πρόσωπά τους και να βλέπει την αμηχανία της γι' αυτό που είχε κάνει να καθρεφτίζεται σε αυτά.

Ο Χένρυ και οι φίλοι της δεν ταίριαζαν, αλλά και πάλι θα έπρεπε να έχει βρει έναν τρόπο για να υπακούσει τον θεμελιώδη κανόνα που λέει ποτέ να μην αφήνεις μια σχέση να παρεμβαίνει στις φιλίες σου. Τώρα ο Χένρυ είχε φύγει και η Κλαρίσα ήταν πολύ πτοημένη για να προσπαθήσει να ανακτήσει τους φίλους της. Δεν ήταν καν σίγουρη ότι της άξιζαν ή ότι την είχαν συγχωρέσει.

Θυμήθηκε την πιο παλιά της φίλη, τη Ροβίνα, που είχε δυο χρόνια να τη δει. Οι μητέρες τους είχαν γνωριστεί στον θάλαμο νεογνών καθώς νανούριζαν τα νέα τους μωρά κοιτάζοντας τη θάλασσα από τα παράθυρα του τελευταίου ορόφου του νοσοκομείου. Έπαιζαν μαζί όταν ήταν βρέφη. Είχαν βγάλει μαζί το σχολείο. Όμως η Ροβίνα ήταν ακόμα μια φίλη που δεν τα πήγαινε καλά με τον Χένρυ. Ωστόσο, αυτή και η Ροβίνα είχαν μεγαλώσει τόσο διαφορετικά· ίσως ο Χένρυ απλώς να επέφερε πιο γρήγορα μια ρήξη η οποία ούτως ή άλλως θα ερχόταν.

Προσπάθησε να διώξει από πάνω της τον οίκτο που ένιωθε για τον εαυτό της. Θα χρειαζόταν να προσπαθήσει πιο πολύ για να κάνει νέες φιλίες. Και αν δεν είχε τώρα φίλους να τους συμβουλευτεί, τουλάχιστον υπήρχαν οι γραμμές βοήθειας· τα ενημερωτικά τους φυλλάδια είχαν έρθει ταχυδρομικώς το

Σάββατο, μόλις την επομένη από τη μέρα που του πρωτομίλησε.

Του απάντησε στο μήνυμά του. *Μην έρθεις. Δε θέλω να σε δω. Πολύ κολλητικό.*

Το μετάνιωσε μόλις το έστειλε καθώς θυμήθηκε τη συμβουλή που επαναλάμβαναν με αμέτρητους τρόπους όλα τα φυλλάδια. *Όποτε είναι εφικτό, μην του μιλάτε. Μην εμπλέκεστε σε οποιουδήποτε είδους συζητήσεις.* Ήξερε ότι το ίδιο θα της είχαν πει και οι χαμένοι φίλοι της.

Μακάρι να μην του είχε δώσει τον αριθμό του κινητού της. Τίποτε άλλο δεν είχε πετύχει για να τον ξεφορτωθεί έπειτα από το πάρτι της παρουσίας του βιβλίου του. Ούτε το ότι έδειχνε άρρωστη μέσα στο μπάνιο. Ούτε το ότι κατάπие μπροστά του τρεις ασπιρίνες επειδή το κεφάλι της σφυροκοπούσε από τον πόνο. Ούτε καν το ότι την έβλεπε να τρέμει δεν τον έκανε να καταλάβει πόσο άσχημα ένιωθε κι ότι ήταν ανάγκη να φύγει. Ο αριθμός του τηλεφώνου ήταν η έσχατη λύση για να τον διώξει –μακάρι να είχε προνοήσει να του πασάρει έναν ψεύτικο αριθμό αντί για τον πραγματικό. Όμως ήταν πολύ άρρωστη για να σκεφτεί καθαρά.

Τηλεφώνησε στον Γκάρι. Επιτακτικοί λόγοι, είχε πει ο δικαστής. Ποιοι να ήταν αυτοί άραγε; Η εγκυμοσύνη, μάλλον. Ή ο θηλασμός. Εκείνη δεν είχε επιτακτικούς λόγους. Ένας διευθυντής τμήματος, στον οποίο η απουσία της θα προκαλούσε μια αμυδρή αναστάτωση, δεν ήταν επιτακτικός λόγος.

Η Κλαρίσα προσπάθησε να ακουστεί λυπημένη και σαν κάτι συνταρακτικό να της είχε συμβεί. «Νό-

μιζα ότι θα ήταν μόνο εννέα μέρες. Δύο βδομάδες το πολύ. Έτσι λένε όλα αυτά τα χαρτιά που μας έστειλαν, όμως με κάποιον τρόπο με επέλεξαν για μια δίκη επτά εβδομάδων. Λυπάμαι πολύ».

«Δε σας έδωσαν την ευκαιρία να πείτε ότι δεν μπορείτε; Είσαι σημαντική για το πανεπιστήμιο».

Δεν κρατήθηκε και γέλασε. «Δεν είμαι. Όχι όπως οι γιατροί ή οι δάσκαλοι. Ακόμα και αυτοί όμως δεν τη γλιτώνουν. Ούτε καν οι δικαστές. Η γραμματέας του μεταπτυχιακού τμήματος δεν είναι και τόσο βασικός εργαζόμενος – αν και φυσικά με συγκινεί η αίσθηση μοναδικότητας που δίνεις στη σημασία της παρουσίας μου».

«Όμως δεν απάντησες στην ερώτησή μου». Σε σπάνιες περιπτώσεις, ο Γκάρι υιοθετούσε απέναντί της το σοβαρό ύφος του αφεντικού. «Δε σας έδωσαν την ευκαιρία να αποφύγετε τη δίκη;»

Δεν ένωσε τον παραμικρό ενδιασμό για το ψέμα. «Όχι» είπε. Είχε φτάσει σπίτι της· το τρένο έμπαινε στο Μπαθ. Ανατρίχιασε, συνήθως μια αλάνθαστη προειδοποίηση ότι την παρακολουθούν, όμως ήξερε πως ο Ρείφ δεν ήταν στο βαγόνι. Ούτε τον έβλεπε στην αποβάθρα. «Όχι, δε μας έδωσαν».